

landsdel. Landsplanudvalgets sekretariat har i 1972 offentliggjort en række statistiske analyser om befolknings- og erhvervsforhold og en sociologisk analyse om levevilkårene i Nordjylland. Kommunerne bemærkninger til 1966-skitsen er offentliggjort i et omfattende referat af et af Nordjyllands amtsråd afholdt regionplanmøde i maj 1972.

På *Fyn* iværksattes i 1964 af Odense kommune og Odense amtsråd i fællesskab et regionplanarbejde, der i enkelte henseender har taget sigte på hele den fynske region. Regionplanudvalgets sekretariat har dog i første række arbejdet med egnsplanproblemerne i Odense-egnen. En skitse, der indebar en hovedudviklingsretning og et regioncenter mod øst, har dannet grundlag for byudviklingsplanens revision i 1968. Regionplanudvalget er ophævet pr. 1. april 1972. Fyns amtsråd har derefter taget skridt til at iværksætte en regionplanlægning, der omfatter hele amtskommunen.

I *Esbjergegnen* påbegyndte et fælleskommunalt samordningsudvalg i 1965 en egnsplanlægning. Et forslag til en egnsplan blev offentliggjort i 1970.

Storstrøms amtsråd og *Sønderjyllands* amtsråd har i 1971-72 taget de indledende skridt til iværksættelse af en regionplanlægning, og andre amtsråd har påbegyndelse af en regionplanlægning under overvejelse.

Et fælles kendetegn for den udførte og igangværende egns- eller regionplanlægning er, at planlægningsresultatet ikke er bindende hverken for borgerne eller for de implicerede myndigheder. Det har allerede af denne grund været uundgåeligt, at adskillige af tankerne og forslagene i disse planer ikke har kunnet virkeliggøres i det forudsatte omfang.

Behovet for lovbestemt obligatorisk regionplanlægning.

Efterhånden som der på flere og flere sagsområder etableres en amtsomfattende planlægning, bliver det mere og mere påkrævet, at disse sektorplaner søges integreret i en sammenfattende fysisk plan for arealanvendelsen i den pågældende amtskommune.

Som eksempler på de lovbestemte amtsomfattende sektorplaner skal nævnes planlægningen af de overordnede veje (§ 26 i lov om offentlige veje, lov bekendtgørelse nr. 423 af 11. september 1972), af sygehusudviklingen (§ 4 i lov nr. 237 af 4. juni 1969 om sygehusvæsenet), af skolevæsenet (§ 35 i skolestyrelsesloven, lov nr. 44 af 9. februar 1970), af udbygningen af den sociale og sundhedsmæssige virksomhed (§ 11 i socialstyrelsesloven, lov nr. 227 af 27. maj 1970), fredningsplanlægningen (§§ 35 ff. i lov bekendtgørelse nr. 445 af 1. oktober 1972 om naturfredning) og til dels planlægningen af den

fremtidige vandforsyning (§§ 2 og 7 i lov nr. 169 af 18. april 1969 om vandforsyning). Hertil kommer den foreslåede miljøbeskyttelsesplanlægning, jfr. § 61 ff i forslag til lov om miljøbeskyttelse.

Også uden lovpåbud herom foretages forskellig sektorplanlægning af amtsrådene. Det gælder bl. a. kloakplanlægning (jfr. landbrugsministeriets bekendtgørelse af 4. juni 1970) og planlægning af sommerhusudviklingen og i det hele til fremme af befolkningens rekreative interesser (jfr. lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål).

En del af den nævnte regionale sektorplanlægning har alene karakter af analyser og vurderinger som grundlag dels for andre myndigheders beslutninger og dels for amtsrådets konkrete afgørelser. I ikke ubetydelig udstrækning er planlægningen imidlertid bindende for de enkelte kommuner.

På tilsvarende måde, som det har gjort sig gældende for kommunalbestyrelserne i primærkommunerne, er der for amtsrådene et udtalt behov for at samordne sektorplanlægninger og enkeltdispositioner i en helhedsplan. Også primærkommunerne har følt et behov for helhedsplanlægning af udviklingen i et område, der er større end den enkelte kommune, jfr. det kommunale og amtskommunale fællesskab i det allerede udførte regionplanarbejde.

Hensynet til på en administrativt rationel måde at kunne gennemføre en landspolitisk bestemt styring af udviklingen taler også for, at der udføres en sammenfattende regionplanlægning overalt i landet.

Efter reduktionen af antallet af amter ved kommuneinddelingsreformen pr. 1. april 1970 er vanskeligheden ved at indføre en obligatorisk regionplanlægning formindsket, og det er uden for hovedstadsområdet ikke planlægningsmæssigt set uforsvarligt at knytte en regionplanlægning til det geografiske område for de nuværende amter. Der må dog selv sagt forudsættes et samarbejde mellem amtsrådene indbyrdes, navnlig for så vidt angår de regionplanmæssige bestemmelser for områder, der grænser til den anden amtskommune.

Eksempler på landsplanarbejdet.

I slutningen af 1950'erne opstod her i landet en stigende interesse for landsplanlægning. Navnlig problemerne omkring den stærke byvækst, egnsudviklingen og behovet for en koordinering af de forskellige offentlige myndigheders anlægsdispositioner førte til, at den daværende regering i 1961 nedsatte et landsplanudvalg. Udvalget blev sammensat af embedsmænd fra 13 ministerier og styrelser og blev administrativt henlagt under boligministerens res-